

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
KANTONALNI SUD U LIVNU

Broj:10 0 U 006193 23 U
Livno,19.11.2024.godine

P R E S U D A

Kantonalni sud u Livnu, po sutkinji toga suda Ani Krstanović, uz sudjelovanje Ivana Dalić, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja B.M., zastupanog po punomoćniku Tini Mišković, pravnom zastupniku u Županijskom zavodu za pružanje pravne pomoći Livno, protiv akta broj: ... od 27.07.2023.godine tuženog Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata Sarajevo, radi poništenja rješenja, nejavno odlučujući dana 19.11.2024.godine

Presudio je

Tužba se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troškova postupka.

Obrazloženje

Rješenjem tuženika odbijena je kao netemeljna žalba tužitelja, izjavljena na rješenje Grupe za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze Livno broj: ... od 22.05.2023.godine.

Nezadovoljan odlukom tuženika tužitelj je pokrenuo upravni spor kod ovog suda. U tužbi navodi da je podnio zahtjev prvostupanjskom tijelu uprave 17.6.2008.godine kojim traži uvjerenje o obnašanju dužnosti – zapovjednik zapovjednog mjesta P. F.Č. pukovnik u periodu od 1.2.1993.godine do 3.3.1994.godine. Uz zahtjev je dostavio ovjerenu izjavu R.B.S. i M.I., a isti su označeni kao zapovjednik HVO brigade Petar Krešimir IV od 18.9.1993.godine do 7.1.1994. godine, i načelnik stožera iste brigade. U postupku je dostavljena i izjava Ž.Š., zapovjednika zbornog područja Tomislavgrad. Rješenje je doneseno nakon 14 godina kojim je odbijen zahtjev tužitelja, na koje je tužitelj uložio žalbu a tuženik žalbu odbio. U obrazloženju rješenja prvostupanjski organ a i tuženik poziva se na podatke iz arhivskog depoa i Ministarstva obrane BiH i na kartoteku ističući da se vodi tužitelj pod rednim brojem ... u postrojbi V.P. 1411 Livno te da nema podataka o postavljanu na dužnost, međutim tijela uprave iako navode iskaze svjedoka iste ne cijeni a pojedine iskaze svjedoka D.G, Ž.Š i M.K., uopće nisu uzeti u obzir. Tuženik ne obrazlaže zbog čega se poziva na Zakon o prijevremenom umirovljenju branitelja Domovinskog rata, a zahtjev je podnesen prije stupanja na snagu ovog Zakona, stoga retroaktivno primjenjuje navedeni Zakon a što se ne može. Navedenim rješenjima povrijeđena su načela legitimnosti i Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, kao i pravo na imovinu. Predlaže da se tužba usvoji pobijana rješenja ponište i predmet vrati na ponovni postupak i odluku. Za sastav tužbe punomoćnik traži troškove postupka.

U odgovoru na tužbu predloženo je da se tužba odbije kao neutemeljena.

Tužba je neutemeljena.

Ispitujući zakonitost pobijanog akta u granicama zahtjeva iz tužbe temeljem članka 34 stavak 1 Zakona o upravnim sporovima (Službene novine F BiH broj:9/05), te cijeneći dokaze kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj vezi odlučeno je kao u izreci zbog sljedećeg:

Iz predmetnog upravnog spisa proizlazi da je tužitelj podnio zahtjev 18.6.2008.godine, prvostupanjskom organu kojim traži da mu se izda uvjerenje o obnašanju dužnosti u postrojbi, zapovjednik zapovjednog mjesta P. F.Č. pukovnik.

Prvostupanjski organ nije izdao Uvjerenje tužitelju, nego je donio Rješenje kojim odbija zahtjev tužitelja, ovako je odlučio jer u službenim evidencijama ne postoje podatci iz kojih bi proizlazilo da je tužitelj obnašao zapovjednu dužnost.

Naime, odredbama članka 169 stavak 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 2/98 i 48/99), propisano je da su organi dužni izdavati uvjerenja, odnosno druge isprave (certifikate, potvrde i dr.) o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju. Prema stavku 2. ovog članka pod uvjetima iz stavka 1. ovog članka, institucije koje imaju javne ovlasti, kao i druge pravne osobe i institucije, izdaju uvjerenja, odnosno druge isprave o činjenicama u vezi s poslovima koje shodno zakonu obavljaju te institucije odnosno pravne osobe i institucije. Uvjerenja i druge isprave o činjenicama (stavak 3) o kojima se vodi službena evidencija moraju se izdavati u skladu s podacima službene evidencije. Takva uvjerenja, odnosno druge isprave imaju značaj javne isprave. Prema stavku 4. pod službenom evidencijom podrazumijevaju se evidencije koje su ustanovljene zakonom ili drugim propisom, ili općim aktom institucije koja ima javne ovlasti odnosno druge pravne osobe i institucije. Uvjerenje i druge isprave o činjenicama (stavak 5.) o kojima se vodi službena evidencija izdaju se stranci na usmeni zahtjev, po pravilu, istog dana kada je stranka zatražila izdavanje uvjerenja odnosno druge isprave, a najkasnije u roku od pet dana, ako propisom iz stavka 4 ovog članka, kojim je ustanovljena službena evidencija, nije drugačije određeno. Prema stavku 6 ako organi, pravne osobe i institucije iz stavka 1. i 2. ovog članka, odbiju zahtjev za izdavanje uvjerenja, odnosno druge isprave dužni su da o tome donesu posebno rješenje. Ako u roku od pet dana od dana podnošenja zahtjeva ne izdaju uvjerenje, odnosno drugu ispravu, niti donesu i dostave stranci rješenje o odbijanju zahtjeva, smatra se da je zahtjev odbijen. Ako stranka, na osnovi dokaza kojima raspolaže (stavak 7), smatra da joj uvjerenje, odnosno druga isprava nije izdana u skladu s podacima iz službene evidencije, može zahtijevati izmjenu uvjerenja, odnosno druge isprave. Organ, odnosno pravna osoba i institucije dužan je da donese posebno rješenje, ako odbije zahtjev stranke da joj izmjeni, odnosno izda novo uvjerenje ili drugu ispravu. I u tom slučaju važi rok od pet dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje novog uvjerenja, odnosno druge isprave, a ako to ne bude učinjeno u tom roku, smatra se da je zahtjev odbijen.

Imajući u vidu navedene odredbe Zakona o upravnom postupku, pravilno je postupio prvostupanjski organ kad je odbio zahtjev tužitelja, jer u službenim evidencijama nema podataka da je tužitelj bio zapovjednik zapovjednog mjesta P. F.Č. pukovnik u vremenskom razdoblju od 1.2.1993.godine do 3.3.1994.godine.

Protivno navodima tužbe, prvostupanjski organ je u obrazloženju naveo kad je tužitelj podnio zahtjev, uz zahtjev priložio ovjerene izjave zapovjednika, da ne posjeduje zapovijedi o postavljanju i razrješenju, a niti bilo kakve druge materijalne dokaze o vršenju navedene zapovjedne dužnosti u navedenom razdoblju.

U postupku je utvrđeno da u službenim evidencijama ne postoje podatci da je tužitelj bio zapovjednik zapovjednog mjesta P. F.Č. pukovnik u vremenskom razdoblju od 1.2.1993.godine do 3.3.1994.godine, a iz dopisa Ministarstva obrane broj: ... od 9.6.2016.godine, proizlazi da je izvršen uvid u postojeću dostupnu raspoloživu arhivsku građu bivšeg 1.GZ.VF BiH i u kartoteci bivšeg MO VF BiH, utvrđeno je da se tužitelj vodi u arhivskom depou postrojba V.P. 1411 L. pod rednim brojem ..., te da je bio u navedenoj postrojbi od 16.4.1992.godine do 20.1.1996.godine, nema evidencije o ukazu o osobnom činu, nema podataka o postavljanju na dužnost. Iz predmetnog upravnog spisa razvidno je da se u istom nalazi preslik popis vojnih osoba V.P. 1411 L., s datumom početka vođenja popisa 12.2.1992.godine a popis je zaključen 20.10.1997.godine, tužitelj se nalazi pod brojem ...iz navedenog popisa proizlazi da je tužitelj rođengodine u ..., da je stupio u HVO 16.4.1992.godine a demobiliziran je 20.1.1996 .godine.

U službenoj evidenciji grupe nisu upisani podatci koje je dužnosti imenovani obnašao, niti razdoblje kad je tu dužnosti obavljao.

Iz navedenog jasno proizlazi da u službenim evidencijama, a koje vodi prvostupanjsko tijelo nema podataka da je tužitelj obnašao zapovjednu dužnost za razdoblje od 1.2.1993. godine do 3.3.1994. godine.

Kako u službenim podacima koje vodi prvostupanjsko tijelo nema podataka da je za ranije navedeno razdoblje tužitelj obnašao dužnost zapovjednika tomu prvostupanjsko tijelo nije moglo izdati uvjerenje o obnašanju dužnosti zapovjedne, kako to tužitelj u svom zahtjevu traži, a sukladno članku 169 Zakona o upravnom postupku.

Prvostupanjsko tijelo je zatražilo podatke od grupe za žurnu provjeru podataka arhivski depo informaciju o tužitelju, a ujedno je tužitelj pozvan da se izjasni o činjenicama da nema podataka u službenoj evidenciji da je obnašao službenu dužnost, te je tužitelj iskazao da nema materijalne dokaze koji bi potkrijepili njegove navode da je bio zapovjednik u navedenom razdoblju te nema zapovijedi o postavljenju i razrješenju pismenih, jer su bile usmene zapovijedi.

Obzirom da u službenim evidencijama nema podataka da je tužitelj obnašao navedenu zapovjednu dužnost kojom traži u svom zahtjevu da mu se izda uvjerenje, te da arhivski depo ne raspolaže podacima iz kojih bi proizlazilo da je tužitelj obnašao dužnost zapovjednog mjesta P. F.Č. u razdoblju od 1.2.1993.godine do 3.3.1994.godine, pravilno je postupio prvostupanjski organ i tuženik kada nisu prihvatili izjave kao vjerodostojne M.K., koji u svom iskazu ističe da u to vrijeme nisu davane zapovijedi o postavljenju i razrješenju, a svjedok D.G. ističe da su zapovijedi bile i pismene te ih je on radio, a B.M. je tražio od njega da mu napiše pismeno izvješće, međutim niti jedno izvješće a ni neku pismenu zapovijed ili bilo što drugo tužitelj nije dostavio uz svoj zahtjev pa je pravilno odlučeno o zahtjevu tužitelja, niti u pregledu naziva zapovijedi, jedinica i sastava Armije BiH, HVO-a i HOS-a sa ustrojbenim dužnostima i ustrojbenim činovima u jedinicama ranga bataljuna i više (Službene novine F BiH broj: 74/14 i 77/14) ne postoji zapovjedno mjesto zapovjednik mjesta P. F.Č.

Iskazi svjedoka i tužitelja kao stranke u postupku protivni su materijalnim dokazima koji se nalaze u predmetnom upravnom spisu, a to su popis vojnih osoba V.P. 1411 L., s datumom početka vođenja popisa 12.2.1992 .godine a popis je zaključen 20.10.1997.godine, tužitelj se nalazi pod brojem ... iz navedenog popisa proizlazi da je tužitelj rođengodine, da

je stupio u HVO 16.4.1992.godine a demobiliziran je 20.1.1996.godine, da nema čina kako osobnog tako ni ustrojbenog.

Protivno tužiteljevim prigovorima tijela uprave pravilno su provela upravni postupak, pravilno su utvrdili činjenično stanje i nisu povrijedili postupak na štetu tužitelja, tužitelj je tijekom postupka pozivan i saslušan na raspravi je jasno iskazao ne posjeduje materijalne dokaze odluke o postavljanju na dužnost, i o razrješenju, stoga je prvostupanjsko tijelo provelo postupak i zatražilo dokaze temeljem kojih bi pravilno utvrdili činjenično stanje, a samo zbog toga što je zahtjev odbijen ne znači da se radi o nepravilnoj odluci, tužitelj kao i svjedoci suglasno ističu da je zapovjednik bio R.B.S., a iz iskaza svjedoka proizlazi da je dužnost tužiteljeva bila specijalac za funkcioniranje IZM, te je odgovarao zapovjedništvu IZM Zbornog područja Tomislavgrad, a odgovarao je i zapovjedniku brigade, iz čega proizlazi da tužitelj nije bio zapovjednik mjesta P. F.Č..

Neutemeljeni su prigovori izneseni u tužbi tužitelja da su tijela uprave retroaktivno primijenili Zakon o prijevremenom umirovljenju branitelja, jer iz predmetnog upravnog spisa razvidno je da su rješenja donesena temeljem članka 4 Uredbe o načinu izdavanja uvjerenja o pripadnosti oružanim snagama.

Točno je da je od podnošenja zahtjeva do donošenja rješenja protekao dugi niz godina međutim tužitelj nije koristio svoja prava a to su žalbe zbog šutnje uprave, a kako bi se brže donijelo rješenje.

Tijekom upravnog postupka nisu povrijeđena pravila upravnog postupka, niti su povrijeđene odredbe Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljenih sloboda, kako pogrješno prigovara tužitelj u tužbi.

Kako tužitelj nije uspio sa zahtjevom odluka o troškovima postupka temelji se na članku 386 Zakona o parničnom postupku, a u vezi sa člankom 55 Zakona o upravnim sporovima.

Zbog iznesenog valjalo je odlučiti kao u izreci presude temeljem članka 36 stavak 2 Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar
Ivana Dalić

Sutkinja
Ana Krstanović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude može se podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke, u roku od 30 dana, računajući od dana prijema putom ovog suda Vrhovnom sudu Federacije BiH Sarajevo.